

in listje je uničeno od te hude zajedavke. Vendar pa te velike škode nikdo drugi ni kriv, ko lahkomišelnost, nemarnost in brezskrbnost kmetovavčeva. Res se mora človek dostikrat čuditi mirnosti marsikterega poljedelca, s katero gleda kako se predenica širi in od dne do dne večje prostore najboljše krme pokončuje. Star skušeni kmetovavec priporoča, naj se steblovje deteljno s predenico vred ali s srpom ali koso trdno pri tleh poseče, prostor potem 10—12 ctm. globoko z dobrim kompostom pokrije in trdno stepta. Detelja sama res, da ne požene skozi kompostno plast. Vendar kompost ima pogosto v sebi travina semena, ki se jim pasji rep (*Phleum*) pravi ali pahovka. Ta poženejo in potem nadomestijo primankljej detelje. Kdor nima komposta pri rokah, naj mesta, na katerih predenica raste, do dobra poseče s srpom ali koso, jih potem z nasteljo dobro potrosi, s petrolejem polije in zažge. Ali pa se pokošeni prostori globoko prekopljejo ali prebodejo in s travnim semenom posejejo. Detelja je sicer vsakokrat na takih mestih zgubljena, ali trava jo nadomesti. Kedar se začasa skrbi, da se predenica zatara, zguba na detelji ni velika. Kjer imajo ovce, je take prostore dobro z ovcami popasti, samo, da se ovce iz znanih vzrokov ne smejo gladne na tako pašo goniti. Kmetovavec more toraj sam razširjenje predenice braniti in omejiti, samo potreba je gledati, da se že najmanjši začetki brž iz prva zatarejo. Seveda je treba da se tudi na sosednih deteljiščih enako skrbno proti temu sovražniku postopa, ker se iz enega polja tudi na drugo zatroša.

M. Porodna tresljika pri kravah in pomoček zoper njo. Zoper to hudo in nevarno bolezen priporoča izveden živinorejec, župnik F. Lerch, sledeči pomoček. Že več ko 20 let rabi nalip ali v rajnico (*Aconitum Napeltus* (Eisenhut)). Kupuje se ali v lekarnici ali v štacuni z dišavnim blagom. V firkelnasto steklenico se nareže do $\frac{3}{4}$ visoko nalipa in na to se vlije do polovice vinskega cveta. Steklenica se pusti na toplem kraju 24—48 ur stati, dokler ni tekočina že črno-zelena postala. Ta se potem ocedi v drugo steklenico. Kedar živinče zboli, se vzame polič (0.7 litra) prestane vode, v katero se od nalipove tekočine ali tinkture toliko vlije, da voda zelena postane. Od tega se kravi vsako uro po 1 žlica daje. Če kravi boljše ne postane, se jej vračilo na vsako drugo, pozneje na vsako tretjo ali četrto uro pozviža. Gospod župnik pravi, da kdor je to zdravilo poskusil, ne bo lahko po drugem segel.

M. Nagla premenba klaje živini ni hasnovita. Nagla premenba klaje je živini vsakokrat škodljiva. V dokaz tega si je treba sledeče zapomniti. Dva $2\frac{1}{2}$ letna vola sta dobivala na dan 0.75 kilo moke iz repične prge, 0.5 kilo sena, 5 kilov slame in 21 kilov runkelnove pese. Na enkrat se je začelo namesto pese pokladati 10.75

kilo krompirja in vola sta začela bujšati in sta znatno lahkejša postala. Še le 7. oziroma 12. dan sta zopet dobila svoja prejšnja teža nazaj. Par drugih volov $1\frac{1}{2}$ leta starih, kterima se je nagloma živinska suha klaja ržena slama in seno z zeleno deteljo zamenila, potrebovala sta celo 18 dni, da sta se nove klaje privadila in svojo prejšnjo težo si zopet nabrala, pri čemur se je jima nabiravna klaja (Produktionsfutter) pokladala, to hoče reči več in boljše klaje, iz ktere si živina meso na se nabira.

M. Kako se spozna deteljno seme ali velja ali ne. Barva je še najbolj zanesljivo znamenje. Seme, ki je žive žolte ali višnjeve barve, tako seme je bolj težko, rajše kali in tudi vreme takemu semenu lahko ne škoduje. Tako seme tudi delj časa kaljivo moč obrani. Zrnje pa, ki je sivozeleno, rujavo sploh nič kaj prave barve je manj dobro od prej popisane. Seme, pa, ki je rujavo postalo, je najslabeyše. Kdor toraj deteljnega semena za mušter dobi, naj mu ne bodi truda žal, v določeni množini zrna živožolte in višnjeve barve odbrati in gledati ali je tega več ali onega rujavkaste barve. Kjer slednje prevaguje, tako seme je slabo. Zato mora se pri nakupovanju deteljnega semena posebno na to paziti, da je v njem pretežna večina živožoltega in višnjevega manj pa rujavega semena.

Sejmovi. 24. maja Ptujška gora; 26. maja Dobje, Ivnik Ormož, Jarenina, sv. Lovrenc v puščavi, Verače, Središče, Poličane, Reichenburg, Rogatec, Slivnica, Olimje, sv. Vrban nad Ptujem, Velenje; 27. maja sv. Jurij v Slov. goricah; 29. maja Artiče, Gradec; 31. maja Sv. goro, Rečica, Tržišče.

Dopisi.

iz Maribora. (Vselej (?) taktni in modri (?) „Slovenec“) v Ljubljani blebeče v št. 55. o bodočih volitvah na Štajerskem, ker daje prostor ravno tako lažnjivemu kakor potuhnjenemu političnemu sleparju. Zvijajč piše, ali daje pisati, kakor da bi bil v Celju doma, med tem, ko on, ali vsaj njegov ščuarski slepar, v drugem mestu čepi. Ta slepar se roga Slov. Gosp. uže več časa v „Slovenecu“ pa smo ga zavolj miru prezirali. Z dopisom v 55. št. se nasaja na Slov. Gosp. najprej, zakaj je ta naglašal, naj slovenski deželni poslanci vodstvo volitev v roke vzamejo, ter v svoji res goropadni neumnosti dostavlja, da odobrava ovo misel le, če tako vodstva volitev ne dobijo v roke „nekateri, ki še deželni poslanci niso“. Kako je to mogoče, da bi takrat, kedar gospodje poslanci vodstvo volitev prevzamejo, kdo drug isto na-se potegnil, to utegneta vedeti edino le vselej (?) taktni in modri (?) „Slovenec“ in njegov brbljajč. Dalje obnavlja Slovincem žalostni kavs med „starimi“ in „mladimi“ pred 6 leti. No, tega

še nam je trebalo! Tudi misli, da bi utegnil g. Haas kandidirati in zmagati, ker ima javne in in tajne zaveze z mnogimi upliva polnimi osebami celó duhovskega stanu, Upliva polnih takih duhovskih oseb, t. j. narodnih judežev med čestito duhovščino celjskega volilnega okraja „Slov. Gosp.“ ne pozna. Duhovniki, na čijih besedo slovenski volivec res posluša, so ondi vsi dobro in vrlo narodni. Kdor, kakor „Slovenčev“ dopisatelj, nasprotno trdi, naj dokaže, če ne, ga smatramo za lažnjiveca in natolcevalca. G. dr. Vošnjak je po njegovem mnenju „modro storil“, da sedaj v Celju ne kandidira, ker ima ondi še od l. 1873. mnogo osebnih sovražnikov. To ni verjetno. Nasprotnih dokazov imamo dovolj in „Slov. Gosp.“ misli sedaj, ko je z g. dr. Vošnjakom govoril ob priliki razkritja Slomščekovega spomenika, da je mnogoskušeni in mnogozasluzni naš štajerski boritelj g. dr. Vošnjak jako „modro storil“, da je sklenil pri nas ostati. Takih mož, kakor je dr. Vošnjak, ki velik del najlepše moške svoje dobe narodnej reči v tako britkih časih žrtvujejo, nimamo na veliko izbiro. Grdo bi bilo in nevhvaležno, ako bi volilci celjskega volilnega okraja na besedo nepoznanega dopisovalca „Slovenčevega“ zavrgli svojega mnogoletnega zagovornika. Tako misli „Slov. Gosp.“ pa tudi zatrjuje, da nikomur ne posiluje kandidatov, ampak prepušča razsodbo o tem bližnjemu shodu poslancev v Mariboru in volilcem celjskega volilnega okraja. Če se to „Slovenču“ in jegovemu oprodi ne zdi „modro“, no, potem pa Bog pomozi! Naravnost osupnilo pa nas je, kar dopisun piše o volitvi v mariborskem okraju. Tukaj nam ta nesramni Judež svetuje, naj si izberemo takega slovenskega kandidata, da bodemo z njim propali. Ali te ni sram ljubljanski „Slovenec“? „Eden glas več v državnem zboru, krokoče ta krokar, gotovo nam ne bo do narodnih pravic pomagal, pa bodemo vsaj to vedeli, kako moč imamo v mariborskem okraju.“ Tako tedaj „Slovenec“ in njegov dopisun se uže naprej tolažita, ako zmaga zopet znani Seidl, češ, „bodemo vedeli, kako moč imamo“. Res, tolke neumnosti, nesramnosti in strabopezljivosti v ljubljanskem „Slovenču“ najti, se nijsmo nadjali. Dvakrat bile so poslednji čas v Mariboru volitve, pri katerih smo Slovenci držeč se nasvetov v „Slov. Gosp.“ po mnogih letih zopet srečno zmagali. V teh borbah smo dobro poizvedeli svojo „moč“ v mariborskem okraju in jo imamo s številkami zapisano. L. 1873. je narodni kandidat g. Pajk dobil v Slov. graškem in mahrenberskem okraju 33 glasov, v konjiškem 33, v mariborskem in slov. bistriškem pa komaj 68. Njegov nasprotnik znani Seidl pa je ujel v Konjicah 25 glasov, v Slov. Gradcu 26 in v Mariboru 108. Kako pa sedaj stojimo, to kažejo poprek primeroma, in po procentih celó natančno, številke glasovanja pri lanskih volitvah za deželni zbor. V dotičnih številkah „Slov. Gospod.“ se nahajajo Slovenci mariborskega volilnega okraja torej ne-

čemo pri volitvah za državni zbor le poskušati, kakor „Slovenčev“ strabopezljivec svetuje. Ne, zmagati hočemo, poslednjo krono znanemu Seidlu iz glave potegniti, in v ta namen ne bodemo nikakor za kandidata postavili „Slovenčevega“ strašljivca, ampak moža, bodi imena nemškega ali slovenskega, s katerim pa gotovo zmagamo! Zmagati hočemo! Kar naposled dopisun brblja o g. Schmittu v Mahrenbergu, to kaže, odkod je, in mu bodemo odgovorili po volitvah, ker je lani tudi v „Slovenču“ zoper „Slov. Gospo darja“ roval, ščuval in po svoji stari navadi legal. Zvijajnik je svoj dopis tudi tako postavil, kakor da bi velečestiti g. Miha Žolgar, deželni poslanec, za njim stal in stregel g. dr. Vošnjaka izpodrinoti. Kolikor g. Žolgarja poznamo, bi bil ta gotovo nam rajši pisal, kakor pa se iz „Slov. Gosp.“ norca delat šel v „Slovenču“. Mogoče, da ta list namerava stari slovanski greh — neslogo — med štajerske Slovence pognati. To bi žalostno, najbolj žalostno bilo. Vendar še upamo, da bode volilni shod poslancev in odličnikov to zabranil. Sploh pa milo poprosimo vse slovenske prijatelje pa tudi neprijatelje, ne pišite v liste o volilnih rečeh tako, da potem druge zopet silite na odgovor. Kajti tako razkriavamo nasprotnikom več ali menj načrt volilne borbe, jim podajamo orožja, kažemo svoje slabe strani. Domače reči naj ostanejo med nami. Tako delajo nasprotniki, ki le najpotrebnejše reči objavljajo; vse drugo skrbno zakrivajo, vsaj ob času volitev je to potrebno. Poznej, ali tudi več časa prej, je lahko drugači.

lz Ljutomera. (Ljutomerske posojilnice) glavna skupščina 11. t. m. je račun za čas od 1. januarja do 31. decembra 1878. vseskozi potrdila. Vsled tega so prijemki vkupaj 52.722 fl. 80¹/₂ kr. in izdavki vkupaj 47.970 fl. 3¹/₂ kr. Ostalo je toraj na koncu leta v gotovini 4752 fl. 77 kr. Udom društva se je med tekom leta izposodili na menjice do 6 mesec. fl. 16.956— in čez 6 mesecev potem podajšalo fl. 76.751·50 Udje imajo na zalogah vloženih fl. 12.331·59 hranilničarji pa fl. 82.663·89 kr. Rezervni fond imel je s začetkom leta fl. 2830·36, k temu se je pridjalo na koncu leta 1878 iz pridobljenega dobička, potem iz pristopniu in na tekočih obrestih fl. 506·11, toraj poseduje z začetkom 1879. leta rezervni fond vkupaj fl. 3336·47 Bilanca o društvenem premoženju kaže sledeče: Imetje društva iznaša: a) Gotovina 4752 fl. 77 kr, b) Vrednost menjic fl. 93.687·50, c) Vrednost inventara fl. 350 in d) Dolžne obresti fl. 1657·28, vkupaj tedaj fl. 100.447·55. Dolgovi društva pa: a) Rezervni fond fl. 3336·47, b) Terjatve društvenikov fl. 12.331 fl. 59 kr., c) Terjatve hranilničarjev in Gračke hranilnice vkupaj fl. 82.663·89, d) Podporni fond fl. 1057·66 in e) Naprej sprejeti obresti fl. 1057·66, vkupaj tedaj fl. 100.447·55. Društvo je imelo koncem leta 1877 307 udov, pristopilo jih je tekom leta 14, a odpalo 33 in to stranom po odstopu, stranom skozi smrt,

ali ker so bili iz društva zavoljo neizpolnovanja društvenih dolžnosti izključeni. Opravilnih deležev bilo je na koncu leta 1877 307, priraslo jih je 14 in odpalo 33.

Kukovec, Zemljič, Gomilšak,
načelnik. blagajnik. preglednik.

Od sv. Miklauža pri Ljutomeru. (Lepi podobi) za naš prednji altar v farnej cerkvi so nam omislili naš velezaslužni č. g. K. Majhenič s pomočjo milodarov vrlih farmanov. Prva predstavlja farnega patrona sv. Miklauža, druga pa vnebovzetje blažene Device Marije. Obedve je vrlo izdelal znani mojster Brollo. Dne 1. maja smo s primerno slovesnostjo podobi vlagali na odmenjeni jima prostor. Uže na predvečer so gromeli možnarji, da se je veselo razlegalo po hribih in dolinah. Drugi den se je prostorna cerkva napolnila pebožnega ljudstva, posebno, ko so č. g. Trampuš s svojimi št. Bolfančani v dolgej procesiji došli. Podobi so nam blagoslovili preč. g. dekan J. Fric in ji potem v procesiji sprevaljali iz farovža v krasno okinčano in razsvitljeno bišo božjo, kder so stopili na predganco, v krepkej besedi razložili pomen ove svečanosti ter potem služili slovesno sv. mešo. Rad omenim tukaj našega vrlega nadučitelja g. Repiča, ki je vernike razveselil s pesmijo nalašč in spretno za to svečanost zloženo. Bodi mu za to dostojna zahvala. Ravno ta den pred 6. leti so naš č. g. župnik nastopili pastirovanje in so tako res primerno obhajali 6letnico svojega blagonosnega bivanja med nami. Bog nam Jih ohrani mnoga, mnoga leta. Den 1. maja bil je lep ali potem so nastopili dnevi, kojih ne bodemo kmalu pozabli. Lilo je noč in den grozovenski, da je bilo vse polno vode. Škoda je na travnikih, njivah, mostovih velika. Zimine imamo malo posejane, nekateri celo nič. Tudi jarine se je dalo še malo v zemljo spraviti. Vinogradi pa lepo kažejo. Upamo, da smo slani tudi že vsli. Bog nas varuj toče!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V soboto 17. maja smo se prvega neposrednega državnega zbora srečno iznebili. Hvala Bogu! Dotekla mu je 6letna doba; cesar so ga sami s slovesnim nagovorom sklenili. Zastran novih volitev niso besedice izrekli, kar je liberalci precej osupnilo. Poizvedeli smo tudi, da je baje minister grof Taaffe političnim uradnikom prepovedal kandidirati. Ako je na tem kaj resničnega, potem se Slovincem ni treba bati, da bi kandidirali in volilce nadlegovali n. pr. okrajni glavarji g. Seeder ali g. Haas itd. To je od vlade modro in lepo in bi naj bilo prav vsakej stranki. Kajti stranka, ki brez brgelj prodreti ne more, ne zasluži, da se na njo ozira. Nove volitve se bodo kmalu razpisale in ker je treba postavno 6 tednov za agitacijo, bodo se vršiti začele prve dni julija. Volilcem in čestilcem g. Hermana in

g. dr. Vošnjaka zamoremo naznaniti, da ostaneta obadva mnogozaslužna naša boritelja zvesta svojim dosedanjim volilnim okrajem. Obadva sta pripravljena zopet kandidirati. To je za nas štajerske Slovence dobro znamenje, ker zamoremo tako vse svoje moči združiti in napeti, da zmagamo še v velikem mariborskem volilnem okraju. Tukaj mislijo Slovenci na kandidata, ki nam zamore uže zaradi svoje osebne odličnosti veliko pomagati k gotovej zmagi. Volilni shod vseh deželnih naših poslancev proti koncu maja v Mariboru bo potrebno dogovoril in naročil; tudi za volitve v mestih Mariboru in Celju bo treba pobrigati se. — Čehovje se pogajajo z Nemci; do sedaj še se niso pogodili. — Na Ogerskem v Stolnem Belgradu so odprli obrtnijsko razstavo. Odprl jo je nadvojvoda Jožef; bržčas jo bodo tudi svitli cesar obiskali.

Vnanje države. Zaporedni požari uničujejo ruska mesta: Orenburg, Irbit, Uralsk itd. Ruski car biva v Livadiji ob Črnem morju. Obiskal ga je te dni novi Bolgarski knez Aleksander I. Ko je prišla bolgarska deputacija t. j. izborni odličniki poslancev bolgarskega naroda pod vodstvom nadškofa Atima, ter mu izvolitev naznanili, je novi knez z moževi takoj se podal pred ruskega carja in se mu v imenu Bolgarov zahvalil kot osvoboditelju ovega ubogega slovanskega sedaj k novemu življenju vzbujenega ljudstva. Iz Rumelije in Bolgarije marširajo sedaj ruski junaki domov in bodo do 3. avg. deželi celó zapustili, se vé, če kaj zmes ne pride. Rumunski knez Karol I. je brez otrok in je torej bratovega sina, 14letnega princa Ferdinanda, proglasil za naslednika. Nemški državni zbor je colnino na železo znatno pozvišal, do 60 kr. od kilo, to bo posebno Angleže in Švede hudo zadelo. Vsled „kulturne borbe“ je nad 1000 župnij in več škofij brez pastirjev. Francoski nadškof Forzard se je krepko potegnil za pravice sv. Cerkve, freimaurerski ministri ga hočejo iz dežele izgnati. Italijanski državni zbor je sprejel postavo o civilnem zakonu. V Sieni so freimaurerji 4 mešnike zaporedom na ulici zabodli, zločincem se ne zgodi nič. V Rimu so lahonski kričači imeli zopet shod in tako nesramno zoper Avstrijo govorili, da bo ta vendar morala enkrat nekaj zdatnega Italijanom povedati. Zopet so namreč upijali po Trstu, Gorici in Tridentinskem. Dolgo kaj takega se ne more trpeti mirno. Belgijski ministri so iztirali šolske brate, ki so iz Nemčije tje pribežali. Angleži in Zulu-Kafri se še vedno srdito gledajo in bo vsaki čas prišlo zopet do krvave bitke. Angleški vojaki močno boleajo. V južni Ameriki imajo Chilenci boj zoper dva zaveznika: Peruvijance in Bolivijance ter so uže tem par vojnih ladjij potrlj; vendar zaveznika bližata se na kopnem z močno armado Chilenskej deželi. Samoaške otoke sred Velikega morja daleč za Ameriko so pograbile prusko-nemške ladije. Ta grabljivost Bismarkova je iznemirila Angleže in Amerikance! Slednji so vojno ladijo tje poslali.